

Leden van de commissie, aan een ieder die meeluistert en/of meeleeft,

Laat ik beginnen met wie ik ben, mijn naam is Alida Aurora. Inmiddels 29 jaar en dit zeg ik omdat ik de afgelopen vier jaar mijn moeder heb bijgestaan in haar 1F procedure. In dit narratief neem ik jullie graag mee in de continuïteit van tekortkomingen binnen de huidige werkwijze van de IND. Ik zal stilstaan bij een aantal punten die de onzorgvuldige, rigide en hardvochtige aanpak van de IND illustreert. Afsluitend met enkele aanbevelingen voor de hoognodige veranderingen in deze huidige schadelijke werkwijze.

Dat ik hier voor u zit is al een van de voorbeelden dat het anders moet. Immers verwijst dit naar de premisse dat er binnen de IND geen gehoor wordt gegeven aan het beklag aan hun adres. Ongeacht het feit dat zij vanuit verschillende kanten, ook in het specifieke kader van Nederlanders van Rwandese afkomst, op worden gewezen. Met name met het oog op het feit dat de IND toch systematisch dezelfde misstappen blijft maken met alle gevolgen van dien.

Als ervaringsdeskundige vertegenwoordig ik vandaag naast mijn moeder ook een tal andere Nederlanders van Rwandese afkomst. Allen hebben momenteel een 1F procedure lopen bij de IND en bevinden zich in verschillende stadia van deze slepende procedure. Onder het collectief *Eerlijk Proces* hebben wij, de kinderen van, de handen ineengeslagen om de misstanden binnen de IND aan te kaarten. Inmiddels hebben wij, door het vergelijken van de dossiers van onze ouders, zes verschillende aspecten van zorg weten te uit te duiden. Gezien het beperkte tijdsbestek wil ik aan de hand van het onderstaande drie van deze punten belichten:

1. Gebrek aan Transparantie

Tot op heden is het voor geen van onze ouders en hun advocaten te herleiden hoe de beschuldigingen tot stand zijn gekomen. Van het onderzoek ontvangen wij slechts een samenvatting. De onderliggende stukken zijn zwart gelakt. In al onze zaken verwijst de IND consequent naar een onbekende vertrouwenspersoon. Dat de identiteit van deze persoon buiten beschouwing wordt gelaten, is te begrijpen. Echter is het onbegrijpelijk dat er geen informatie wordt verschaft over hoe deze persoon te werk gaat en hoe de bronnen en getuigen tot stand komen. Om de betrouwbaarheid van deze vertrouwenspersoon en methodiek te waarborgen hanteert de IND slechts een gebrekkige toetsing van de procedure, de REK-check. Alle vraagtekens die hierbij worden gesteld worden consequent zonder inhoudelijke reactie verworpen door de IND. Er wordt echter wel verwacht dat men vertrouwt op de betrokken instituten, de IND en de Ministerie van Buitenlandse Zaken. In dat opzicht lijkt de huidige gang van zaken bijzonder veel op de toeslagen affaire. Zo werd in een van de ambtsberichten door de IND gesteld dat de beschuldigde in kwestie tijdens de genocide een vrouw vermoord zou hebben. De vrouw in kwestie bleek uiteindelijk gewoon in leven te zijn. Gezien de beschuldiging en de zwaarwegende gevolgen ervan, reden genoeg om het betreffende onderzoek in ieder geval opnieuw onder de loep te nemen. De IND besloot echter het lopende proces af te breken om de gedaagde in een nieuw proces opnieuw van dezelfde vermoedens te beschuldigen. Echter, deze keer zonder specifieke benaming van de gevolgen van zijn vermoedelijke daden. Met als resultaat dat de gedaagde in het bovengenoemde voorbeeld inmiddels niet alleen zijn Nederlanderschap is verloren, maar ook zijn asiel in Nederland. Momenteel verblijft deze individu in hechtenis, in afwachting van zijn uitlevering naar Rwanda, om daar volgens de IND een 'eerlijk' proces te ontvangen en berecht te worden voor de daden die hij zou hebben begaan.

2. Vooringenomen werkwijze binnen de IND.

Het bovengenoemde voorbeeld van het standvastige respons van de IND, op het moment dat zij door gedaagde en bijbehorende juridische vertegenwoordigers gewezen worden op onjuistheden, is helaas ook geen uitzondering. Zo is de IND ook in het proces van mijn moeder gewezen op het feit dat een van de door hen gebruikte bronnen onjuist bleek. Om de vermoedens jegens mijn moeder te onderbouwen, maakt de IND onder anderen gebruik van een expert genaamd Guichaoua en passages uit het door hem geschreven boek "From war to genocide". Waarin volgens hem mijn moeder een overheidspositie zou hebben bekleed in de periode van 1988 tot aan de genocide van 1994. Op het moment dat haar advocaat

¹<https://www.uitzendinggemist.net/aflevering/585112/Pointer.html>
https://www.vajn.org/wp-content/uploads/2021/04/boek_ongehoord_onrecht-in-het-vreemdelingenrecht.pdf

² <https://freedomhouse.org/report/transnational-repression>
<https://www.bnnvara.nl/zembla/artikelen/dictatuur-geen-bezwaar>
<https://www.bnnvara.nl/zembla/artikelen/nederland-bleef-dictatoriaal-rwanda-ondanks-mensenrechtenschendingen-financieel-steunen>
<https://www.bnnvara.nl/zembla/artikelen/hoenederland-genocide-verdachten-uitlevert-op-basis-van-vermoedens>

bewijst levert die de statement van de auteur Guichaoua tegenspreekt, mijn moeder bekleedde de betreffende positie enkel tussen 1990 en 1992, is de IND in staat te erkennen dat de auteur Guichaoua de begindatum verkeerd heeft, maar houdt zonder meer vast aan de einddatum van 1994. De IND blijft, ondanks deze grove afwijking van in totaal 4 jaar, alsnog van mening is dat Guichaoua een "betrouwbare" bron is. Deze patroon van vooringenomenheid vertoont zich vervolgens ook in de wijze waarop de IND omgaat met de 12 jaarstermijn, waarin het juridisch toegestaan is om de Nederlandse nationaliteit in te trekken. Van een van de gedaagden die wij, *Eerlijk Proces*, vertegenwoordigen gebeurde dit slechts enkele dagen voor het verstrijken van dit termijn. Daarnaast is tot heden nog de vraag of dit terecht was, gezien er binnen de IND tussen verschillende betrokken beslismedewerkers sprake was van sterke weifeling of dit besluit op basis van eigen onderzoek wel gegrond was. Desondanks besloot de IND de inname niet terug te draaien en de gedaagde alsnog te blijven vervolgens.

3. De menselijke maat ontbreekt:

Het laatste aandachtspunt van mijn pleidooi betreft het ontbreken van de menselijke maat binnen de huidige werkwijze van de IND. Gebaseerd op zij die ons voorgingen, waarvan sommigen inmiddels oftewel overleden zijn ofwel uitgeleverd zijn aan Rwanda³, en op huidige actieve zaken is het duidelijk dat het hier gaat om processen die jarenlang duren. Waarin onze ouders niet alleen behandeld worden als schuldig tot het tegendeel bewezen is. Maar achterwege gelaten wordt dat de huidige gang van zaken het tegendeel bewijzen vrijwel onmogelijk maakt. De hieruit voortvloeiende desastreuze consequenties voor ons en onze ouders reiken verder uit dan alleen op financieel gebied. Deze juridische processen eisen op emotioneel, mentaal en fysiek gebied ook hun tol. De onzekerheid waarin wij ons hierdoor in bevinden maakt dat we ons in een constante staat van alertheid voortbeweegt. In het beste geval krijg je uitstel van executie en bestaat er nog een mogelijkheid om de beschuldigingen aanvechten. In het ergste geval wordt je gescheiden van, in mijn geval bijvoorbeeld, de enige ouder die je nog over hebt en ruil je je constante staat van alertheid in voor een van zorgen. Heeft de IND ook hier oog voor? En blijven ze dan bij het standpunt dat alle middelen het doel heiligen?

Voor jullie klinkt dit alles te samen waarschijnlijk als fictie. Voor ons, zij die uitzichtloos jarenlang dag in en dag uit moeten omgaan met deze uitzonderlijke context, gaat het wel degelijk om een kwestie tussen leven en dood. Al jaren is het politieke klimaat in Rwanda bestempeld als totalitair, waar een eerlijk proces een onbekendheid is. Het is dan ook niet zonder reden dat onze ouders destijds de keuze maakten om te vluchten. Met andere woorden is Nederland voor onze ouders de laatste kans op een eerlijk proces; althans dat hopen wij. Opdat wij op basis van vandaag andere resultaten mogen boeken. Zeker met het oog op het feit dat er binnen de IND wel degelijk mogelijkheden bestaan om de procedure naar de behoefte van een hoogdringende situatie aan te passen en hierin rekening te houden met het humane aspect van de situatie. De menswaardige respons op de plotselinge toestroom van Oekraïense vluchtelingen zou geen uitzondering moeten zijn, maar de norm.

Aanbevelingen

1. Alle Individuele Ambtsberichten die sinds 2009 in opdracht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken zijn opgemaakt ten aanzien van de Rwandezen in Nederland dienen te worden ingetrokken op basis van hun onbetrouwbaarheid.
2. De procedure voor de totstandkoming van een Individueel Ambtsbericht in de context van een totalitaire regime met een ernstig beperkte vrijheid van meningsuiting, dient volledig te worden gewijzigd and transparant te worden gemaakt.
3. Het Individueel Ambtsbericht moet na totstandkoming inzichtelijk zijn voor de verdediging én op basis van de inhoud juridisch en met tegenbewijs aangevochten kunnen worden door de vluchteling in kwestie.

³ <http://www.buitenpostdewereld.org/untitled/nl--genocide/de-zaak-jean-claude-i.html>